

Sectorplan 20

Textiel

1 Achtergrondgegevens

1. Belangrijkste afvalstoffen	Kleding, lakens, dekens, schoeisel, textiel- en snijafval, garenrestanten e.d.
2. Belangrijkste bronnen	Huishoudens en bedrijven
3. Aanbod in 2000 (in Nederland)	218 kton, waarvan 72 kton (33%) gescheiden ingezameld
4. % nuttige toepassing in 2000	33%
5. % verwijdering in 2000	67%
6. Verwacht aanbod in 2006	250 kton
7. Verwacht aanbod in 2012	285 kton
8. Bijzondere kenmerken	Euralcodes 04.02.09, 04.02.14*c, 04.02.15, 04.02.16*c, 04.02.17, 04.02.21, 04.02.22, 20.01.10 en 20.01.11

2 Afbakening sectorplan

In dit sectorplan is het beleid uitgewerkt voor preventie en gescheiden inzameling van textiel van huishoudens en van bedrijven. Textiel van huishoudens, en in voorkomende gevallen van bedrijven, betreft kleding en schoeisel, lakens, dekens, grote lappen stof, gordijnen en alle andere textiel dat ingezameld is. Textiel van productiebedrijven betreft textiel- en snijafval en garenrestanten, inclusief restanten uit de textielveredelings- en tapijtindustrie.

3 Beleid

Het beleid voor textiel is gericht op het bevorderen van preventie en afvalscheiding met het oog op product- en materiaalhergebruik.

3.1 Preventiemogelijkheden

Bedrijven spelen een belangrijke rol bij het realiseren van afvalpreventie via het zogenoemde productbeleid. Dat wil zeggen dat bij het ontwerp zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de milieubelasting van een product in de afvalfase. Naast het productbeleid met zijn integrale milieutaakstellingen (IMT) wordt preventie ook op procesniveau bevorderd. De activiteiten die de overheden ontplooiën om preventie te bevorderen worden vastgelegd in het uitvoeringsprogramma 'Met preventie naar duurzaam ondernemen'. In dit programma, en in het programma STAP, wordt ook afvalpreventie door consumenten meegenomen.

3.2 Inzamelen

Het algemene beleid voor gescheiden inzameling van huishoudelijk afval is beschreven in het beleidskader, hoofdstuk 14 'Afvalscheiding'. In dit hoofdstuk is aangegeven en gemotiveerd dat gemeenten de verplichting hebben om de stromen GFT-afval, papier/karton, glas, textiel, wit- en bruingoed en klein chemisch afval, gescheiden in te zamelen.

Als doelstelling is opgenomen dat in 2006 50% van het aanbod aan textiel gescheiden ingezameld moet worden. In 2000 is circa 33% gescheiden ingezameld. Om afvalscheiding en preventie van componenten uit het huishoudelijk afval een nieuwe impuls te geven, wordt het 'Stimuleringsprogramma afvalscheiding en afvalpreventie van huishoudelijk afval' (STAP) uitgevoerd. Belangrijk onderdeel van dit programma is de 'Subsidieregeling Aanpak Milieudrukvermindering'.

Gemeenten hebben keuzevrijheid in de wijze waarop zij de textielinzameling organiseren, bijvoorbeeld via textielbakken of huis-aan-huis-inzameling. Zij kunnen voor de inzameling ook charitatieve instellingen inschakelen.

Voor vloerbedekking wordt overwogen om producenten en importeurs te verplichten een inzamel- en verwijderingsstructuur op te zetten.

3.3 Be- en verwerken

Voorzover textiel niet gescheiden ingezameld wordt, wordt het verwerkt met het restafval.

4 Aspecten van vergunningverlening

Voor de algemeen geldende bepalingen bij vergunningverlening wordt verwezen naar 'Toelichting bij de sectorplannen'. Aanvullingen op en afwijkingen van deze algemene bepalingen zijn hierna gegeven.

4.1 Inzamelen en opslaan

Ten aanzien van inzamelen en opslaan zijn geen afvalstroomspecifieke aspecten van vergunningverlening aan de orde.

4.2 Be- en verwerken

Er is voor gescheiden ingezameld textiel een infrastructuur en afzetmarkt ingericht met het oog op het nuttig toepassen van textiel als product of materiaal. Na inzameling wordt textiel gescheiden in categorieën en kwaliteiten, die allen een apart verwerkingstraject kennen. Producthergebruik geschiedt bijvoorbeeld via kringloopwinkels en export. Textielrestanten worden tevens als materiaal hergebruikt.

Minimumstandaard

De minimumstandaard voor gescheiden ingezameld textiel is nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik. Uitval, niet voor hergebruik geschikt textiel en herbruikbaar textiel waarvoor geen afzetmarkten bestaan, mag worden verwijderd door verbranden.

Overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaard

- De aangegeven minimumstandaard sluit aan op de bestaande praktijk van scheiden, sorteren en hergebruiken, en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.
- Gescheiden inzameling en vervolgens nuttig toepassen van afvalstoffen is goedkoper dan gemengde inzameling en verwijderen door verbranden. De kostenvoordelen zitten vooral in de uitgespaarde kosten voor verwijdering van het textiel met het restafval. Daarmee is de minimumstandaard kosteneffectief.
- De aangegeven minimumstandaard is milieuhygiënisch gewenst en is een voortzetting van het bestaande beleid.
- De minimumstandaard komt overeen met de wijze waarop deze afvalstroom in het buitenland verwerkt wordt. Uitvoer voor nuttige toepassing als brandstof is in principe mogelijk is. Er zijn echter in het algemeen geen financiële prikkels om dat te doen.

5 In- en uitvoer

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 12 van het beleidskader. De uitwerking voor textiel is hierna gegeven.

5.1 Verwijderen

In-voer van gescheiden ingezameld textiel voor storten is op basis van nationale zelfverzorging en/of omdat de overbrenging niet in overeenstemming is met nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer van gescheiden ingezameld textiel voor storten is op basis van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Tegen invoer van gescheiden ingezameld textiel voor verbranden als vorm van verwijdering wordt in beginsel bezwaar gemaakt daar dit in strijd is met de Nederlandse minimumstandaard en als zodanig niet kan worden vergund aan een verwerker in Nederland. Het gestelde in de vorige zin geldt niet voor partijen waarvoor door de kennisgever voldoende aannemelijk wordt onderbouwd dat nuttige toepassing vanwege aard en samenstelling niet goed mogelijk is. Hiervoor wordt invoer toegestaan wanneer de verwerking is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer van gescheiden ingezameld textiel voor verbranden als vorm van verwijderen wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.

5.2 Nuttige toepassing

Textiel staat op de groene lijst van de EVOA. In- en uitvoer kan zonder kennisgeving plaatsvinden.

Ingezameld textiel in plastic zakken, waarvan in Nederland geen sortering heeft plaatsgevonden, wordt aangemerkt als een oranje-lijst-afvalstof (stedelijk afval).

Tegen invoer van gescheiden ingezameld textiel voor nuttige toepassing wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt wanneer de beoogde verwerking in lijn is met de Nederlandse minimumstandaard en als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer van gescheiden ingezameld textiel voor nuttige toepassing wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.

5.3 Voorlopige verwijdering of voorlopige nuttige toepassing

Wordt textielafval na overbrenging verkleind, gesorteerd of anderszins voorbehandeld, dan is in het algemeen sprake van voorlopige nuttige toepassing (R12/R13) of van voorlopige verwijdering (D13/D14/D15).

Tegen in- en uitvoer voor voorlopige verwijdering wordt in beginsel bezwaar gemaakt op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van het overgebrachte afval wordt gestort.

Tegen invoer voor voorlopige verwijdering waarbij de vervolghandeling geheel bestaat uit verbranden als vorm van verwijdering wordt in beginsel bezwaar gemaakt daar dit in strijd is met de Nederlandse minimumstandaard en als zodanig niet kan worden vergund aan een verwerker in Nederland. Het gestelde in de vorige zin geldt niet voor partijen waarvoor door de kennisgever voldoende aannemelijk wordt onderbouwd dat nuttige toepassing vanwege aard en samenstelling niet goed mogelijk is. Hiervoor wordt invoer toegestaan wanneer de verwerking is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer voor voorlopige verwijdering waarbij de vervolghandeling geheel bestaat uit verbranden als vorm van verwijdering wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.

Tegen invoer voor voorlopige nuttige toepassing wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt wanneer de beoogde verwerking in lijn is met de Nederlandse minimumstandaard en als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer voor voorlopige nuttige toepassing wordt bezwaar gemaakt wanneer als vervolghandeling zoveel van het overgebrachte afval wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Het toetsingskader hiervoor is paragraaf 12.4 beleidskader. Als uitgangspunt geldt hierbij dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen aangezien nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is. Het gestelde in de vorige zin geldt niet voor uitval en/of afgescheiden delen waarvoor door de kennisgever voldoende aannemelijk wordt onderbouwd dat nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijderen niet goed mogelijk is.

Wanneer de kennisgeving onvoldoende gegevens bevat over de vervolghandeling(en) wordt in beginsel bezwaar gemaakt, zowel bij voorlopige nuttige toepassing als bij voorlopige verwijdering.

6 Monitoring

De hoeveelheid gescheiden ingezameld textiel vanuit gemeenten wordt gemonitord door het CBS en door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). In het monitoringsprogramma wordt met betrekking tot textiel bijzondere aandacht gegeven aan afstemming van de verschillen in de monitoringsresultaten van het CBS en het CBF.

Door de Facilitaire Organisatie-industrie worden de prestaties van de textiel- en tapijtindustrie gemonitord.